

๘. นามรูปปัญหา ๒๓

พระราชชาตรีถามว่า "ข้อที่พระผู้เป็นเจ้าของเจ้ากล่าวว่ 'นามและรูป' ดังนี้ นั้น, อะไรเป็นนาม อะไรเป็นรูป ?"

พระเถระเจ้าทูลตอบว่า "สิ่งใดหยาบ สิ่งนั้นเป็นรูป, ธรรมทั้งหลาย คือ จิตและอารมณ์ที่เกิดกับจิตอันใดซึ่งเป็นของละเอียด สิ่งนั้นเป็นนาม."

ร. "เพราะเหตุไร นามอย่างเดียวกันก็ไม่ปฏิสนธิ หรือรูปอย่างเดียวกัน ก็ไม่ ปฏิสนธิ."

ธ. "เพราะธรรมเหล่านั้น อาศัยกันและกัน เกิดขึ้นด้วยกัน."

ร. "ขอพระผู้เป็นเจ้าของเจ้าจงอุปมาให้ข้าพเจ้าฟัง."

ธ. "เหมือนอย่างว่า ถ้ากลละของแม่ไก่ไม่มี ฟองของแม่ไก่ ก็ไม่มี, สิ่งใดเป็นกลละ สิ่งใดเป็นฟอง แม้สิ่งทั้งสองนั้นอาศัยกันและกัน เกิดขึ้นด้วยกัน ข้อนั้นฉันใด, ถ้าว่า ในนามและรูปนั้น นามไม่มี แม่รูปก็ไม่มี ฉันนั้น, สิ่งใดเป็นนาม สิ่งใดเป็นรูป สิ่งทั้งสองนั้น อาศัยกันและกัน เกิดขึ้นด้วยกัน ข้อนี้ได้เป็น มาแล้ว สิ้นกาลยี่ดียว."

ร. "พระผู้เป็นเจ้าของเจ้าช่างฉลาดจริง ๆ."